

2. Ünite: Millî Uyanış: Bağımsızlık Yolunda
Atılan adımlar

Son Osmanlı Mebusan Meclisi
ve Misak-ı Millî Kararları

BİLGİNİNKALESİ

SON OSMANLI MEBUSAN MECLİSİ'NİN AÇILMASI

Mebusan Meclisi'nin açılması kararı nasıl alınmıştı?

İstanbul Hükümeti ile Temsil Heyeti arasında gerçekleşen Amasya Görüşmelerinde hükümet işlerinin denetlenmesi için İstanbul dışında hükümetin de uygun göreceği bir Anadolu şekerinde **Mebusan Meclisi'nin** açılması kararı alınmıştı.

İstanbul Hükümeti'nin meclisin açılmasına onay vermesiyle birlikte seçimler yapılarak Mebusan Meclisi İstanbul'da açılmıştı.

İtilaf Devletleri açılacak meclise kendi hazırladıkları barış teklifini kabul ettireceklerini düşündükleri için seçimlerin yapılmasını engellememişlerdi.

DİKKAT!!!

Mebusan Meclisi seçimlerinde Milli Mücadele taraftarı olan halk tarafından kurulmuş olan Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin desteklediği adaylar çoğunluğu elde etmişti.

Mustafa Kemal meclis çalışmalarına katılacak millet vekillerinden şu isteklerde bulunmuştur.

→ Meclis başkanı olarak Mustafa Kemal seçilecek,

Neden?

Mustafa Kemal böylece, Meclisin herhangi bir müdahaleyle dağılması durumunda Meclis başkanı sıfatıyla Mebusan Meclisi'ni güvenli bir yerde tekrar toplayabilecekti.

→ Mecliste Müdafaa-i Hukuk grubu oluşturulacak,

→ Mecliste vatanın bütünlüğünü ve milletin bağımsızlığını sağlayacak kararlar alınacak,

ANCAK;

- ✗ Mustafa Kemal meclis başkanı olarak seçilemedi,
- ✗ Felah-ı Vatan Grubu oluşturuldu,
- ✗ Misak-ı Millî kararları kabul edilmiştir.

Mustafa Kemal Mebusan Meclisi'ne Erzurum Milletvekili olarak seçilmişti.

İstanbul Hükümeti meclis üyelerinin etki altında kalacağından endişe duyduğu için Mustafa Kemal'in vekillerle görüşmesini engellemek istemişti.

MİSAK-I MİLLÎ KARARLARI

28 Ocak 1920

Misak-ı Millî Kararları Mebusan Meclisi'nde 28 Ocak 1920 günü gerçekleştirilen gizli oturumda kabul edilmiştir. Alınan kararlar padişah tarafından onaylanmamıştır.

Alınan Kararlar

Boğazlar

- Marmara Denizi'nin ve İstanbul'un güvenliği sağlandıktan sonra Boğazların dünya ulaşım ve ticaretine açılması konusunda Osmanlı Devleti'nin ve ilgili devletlerin vereceği kararlar geçerli olacaktır.

Yorum

Askeri ve siyasi alanlarda bağımsızlık amaçlanmıştır.

Sınırlar

- Mondros Ateşkesi'nin imzalandığı güne kadar Türk ordularının koruduğu; henüz işgale uğramamış, Müslüman Türk nüfusun çoğunluğu oluşturduğu vatan toprakları bir bütündür parçalanamaz.

Yorum

- ✗ Milli sınırlar kesin olarak belirtilmiştir.
- ✗ Millî sınırların oluşturulmasında Wilson İlkeleri'ne vurgu yapılmıştır.

Azınlıklar

- Azınlık hakları, komşu ülkelerdeki Müslüman halka aynı hakların verilmesi şartıyla kabul edilecektir.

Yorum

- ✗ Avrupalı devletlerin iç işlerimize karışması engellenmek istenmiştir.
- ✗ Bağımsız devlet anlayışına uygun hareket edilmiştir.
- ✗ Devletler arası eşitlik ilkesine uygun hareket edilmiştir.

Kapitülasyonlar

- Siyasi, adli ve mali gelişmemize engel olan sınırlamalar (kapitülasyonlar) kaldırılacaktır.

Yorum

- ✗ Bağımsızlık ve egemenlik haklarımızdan taviz verilmeyeceği vurgulanmıştır.
- ✗ Kapitülasyonlara ilk kez karşı çıkılmıştır.

2. Ünite: Millî Uyanış: Bağımsızlık Yolunda
Atılan adımlarSon Osmanlı Mebusan Meclisi
ve Misak-ı Millî Kararları**Arap Ülkeleri**

→ Arap çoğunluğunun yerleşik olduğu ve düşman işgali altında bulunan yerlerin durumu oradaki halkın serbestçe verecekleri karara göre belirlenmelidir.

Vilayet-i Sitte

→ Halkın oyuyla anavatana katılan üç sancak (Kars, Ardahan, Batum) için gerektiğinde yeniden serbestçe halk oylamasına başvurulabilir.

Batı Trakya

→ Batı Trakya'nın hukuki durumunun belirlenmesinde halk oylamasına başvurulmalıdır.

Borçlar

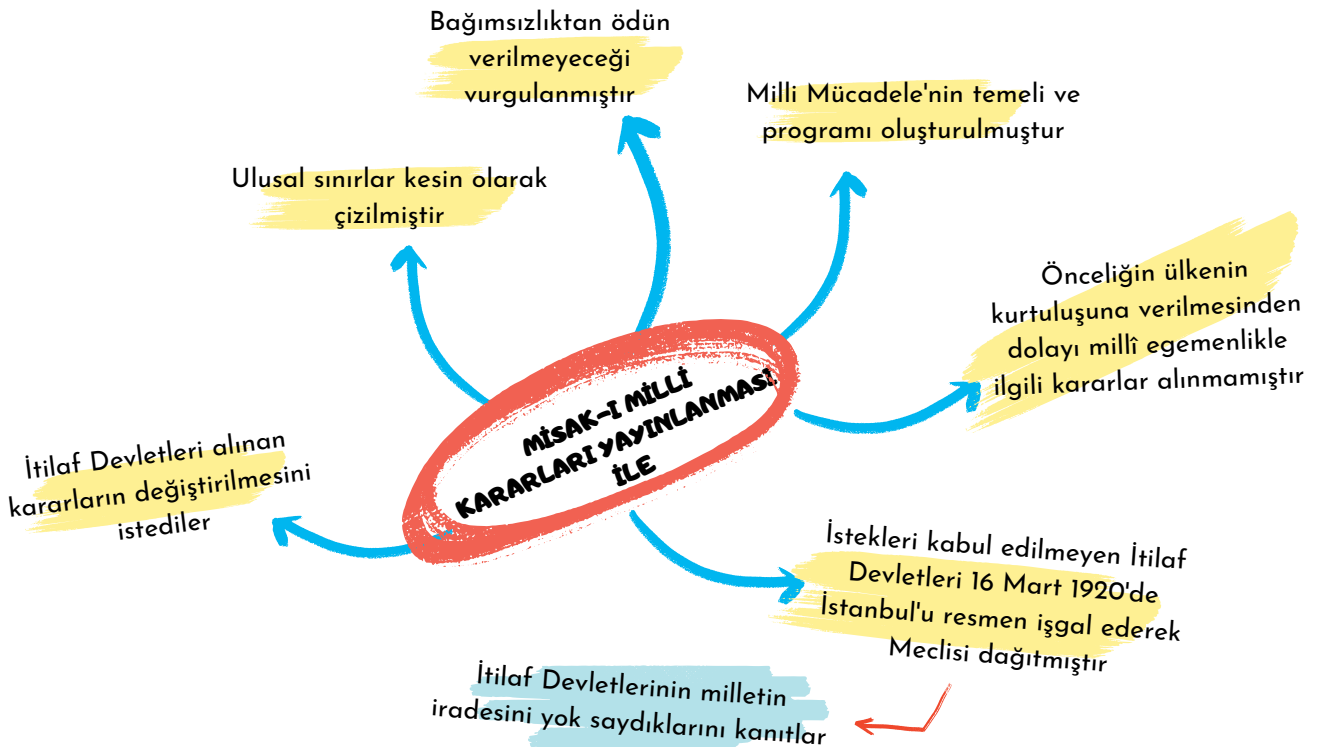
→ Sınırlar, Boğazlar ve İstanbul ile ilgili şartlarımız kabul edilirse Osmanlı dış borçları ödenecektir. Bu şartlar kabul edilmeden barış yapmak mümkün değildir.

Yorum

✗ Herhangi bir şarta bağlı olmadan tam bağımsızlık amaçlanmıştır.

DİKKAT!!!

Bu kararların alınmasında söz konusu bölgelerde yaşayan halkın çoğunluğunun Türklerden ve Müslümanlardan oluşmasının etkisi vardır. Böylece aleyhimize bir kararın çıkmayacağı düşünülmektedir.

2. Ünite: Millî Uyanış: Bağımsızlık Yolunda
Atılan adımlarSon Osmanlı Mebusan Meclisi
ve Misak-ı Millî Kararları**NOT !!!**

İtilaf Devletleri başlattıkları işgaller karşısında başlayan halk tepkisini bastırmak için;

- ✓ İşgallerin geçici olduğunu,
- ✓ Anadolu'da karışıklığın devam etmesi durumunda İstanbul'un Türklerden alınacağını,
- ✓ Halkın saltanat makamının emirlerine uyması gerektiğini,
- ✓ Amaçlarının saltanat makamına zarar vermek olmadığını tam aksine saltanat makamının nüfuzunu korumak olduğunu,

anlatan bildiriler yayınlamıştır.

**İşgaller Karşısında Mustafa
Kemal'in ve Halkın Tepkisi**

→ Mustafa Kemal işgaller karşısında tüm Anadolu'yu bilgilendirmek için genelge yayımlamış ve ilave olarak şu tedbirleri almıştır

- İstanbul ile her türlü iletişim kesilecektir,
- İstanbul'da milli mücadele taraftarlarının ve mebusların tutuklanmalarına karşılık Anadolu'daki İtilaf Devletleri subayları tutuklanacaktır
- İstanbul'a hiçbir ilden vergi gönderilmeyecek, İstanbul Hükümetinin tüm vergileri Ankara'da toplanacaktır
- İstanbul ve Adana'dan Anadolu'ya düşman askerlerinin sevkياتının engellenmesi için Geyve ve Ulukışla demiryolları tahrip edilecektir.
- İstanbul'dan Anadolu'ya kaçabilen milletvekillerinin hakkı saklıdır. Ankara'da yeni açılacak olan Meclise katılabileceklerdir.

Yorum

- ✗ Millî iradeye saygı duyulduğunu gösterir.
- Padişah tutsak olduğu için bundan sonra Milli Mücadele padişah adına da yürütülecektir.

DİKKAT !!!

- İstanbul'un işgal edilerek meclisin dağıtılması TBMM'nin açılmasına zemin hazırlamıştır.
- Mustafa Kemal'in, İstanbul'da Mebusan Meclisi'nin İtilaf Devletlerinin baskısı altında sağlıklı kararlar alamayacağı görüşü haklılık kazanmış, **gerçekçiliği** ve **ileri görüşlülüğü** kanıtlanmıştır.

BILGININKALESİ

